

ATLASPROJECT NEDERLANDSE MOLLUSKEN

Vincent Kalkman

Het ANM

In 1996 is het Atlasproject Nederlandse Mollusken van start gegaan. Doel van het project is een zo landdekkend mogelijke inventarisatie van ons land op het voorkomen van mollusken. Het project wordt georganiseerd door Stichting ANEMOON en EIS-Nederland. De Nederlandse Malacologische Vereniging (NMV) en de Strandwerkgemeenschap (SWG) zijn vertegenwoordigd in de begeleidingscommissie maar zijn niet eindverantwoordelijk voor het project. Naast de genoemde verenigingen zijn diverse andere organisatie, zoals het NIOZ, RIKZ, NIOO-CEMO, RWS en waterschappen, bij het project betrokken. Omdat het niet mogelijk is een dergelijk inventarisatieproject op te zetten op basis van vrijwilligers alleen is enkele jaren geleden besloten om te proberen financiën te krijgen voor het aanstellen van een betaalde coördinator. Door subsidiëring door het Prins Bernhard Cultuurfonds en het VSB-Fonds is het mogelijk geworden om in 2003 en 2004 Rykel de Bruyne een deeltijdsaanstelling te geven. Tijdens zijn aanstelling gaat hij aan de slag met het uitbreiden van het waarnemersnetwerk, de ontwikkeling van ondersteunend materiaal en het onderhouden van het databestand. Komende periode wordt geprobeerd om verdere financiering te vinden voor de rest van het project. Het Zoologisch Museum Amsterdam stelt een werkplek en diverse faciliteiten beschikbaar, zonder dit zou het veel moeilijker zijn de aanstelling te realiseren.

Om de organisatie van het ANM beter te kunnen regelen hebben stichting ANEMOON en EIS-Nederland onlangs een samenwerkingscontract afgesloten. Hierin staat vermeld wat de doelen van het project zijn en wat de taken van beide organisaties zijn. Gezamenlijk zorgen zij voor de aanstelling en dragen zij financiële verantwoordelijkheid. Daarnaast zetten zij zich in om te zorgen dat mollusken in het natuurbeleid een grotere rol gaan spelen.

Het bestand

Het bestand met verspreidingsgegevens is omvangrijk en van een groot deel van Nederland zijn nu mollusken-waarnemingen bekend. Belangrijkste manco is dat er relatief weinig recente waarnemingen aanwezig zijn en

dat de museumcollecties van Leiden en Amsterdam slechts voor een zeer klein deel opgenomen zijn. Komende jaren gaat er vooral gewerkt worden aan het stimuleren van verder veldwerk en wordt er minder gewerkt aan het verwerken van oude gegevens. In 2004 wordt het bestand opgeschoond en worden onder meer alle waarnemingen die nu als 'nog te beoordelen' in het bestand staan gecontroleerd. In de bovengenoemde samenwerkingsovereenkomst is geregeld dat de gegevens door amateur-malacologen gebruikt kunnen worden voor het schrijven van artikelen en verslagen. Dit wel onder voorwaarde dat de aanvrager terzake kundig is en de aanvraag in verhouding staat met zijn of haar eigen bijdrage aan het project. Op deze manier is optimaal gebruik van het bestand door vrijwilligers gewaarborgd.

Meedoen?

Het in kaart brengen van de molluskenfauna van Nederland is een enorme klus en de hulp van veel vrijwilligers is onmisbaar. Iedereen kan helpen door het inleveren van waarnemingen. Daarnaast zoeken we mensen die het veldwerk in een bepaalde regio willen coördineren of zich actief willen inzetten om slecht onderzochte gebieden te bezoeken. Aanmelden als waarnemer kan door een briefje of een mailtje te sturen naar:

Rykel de Bruyne
Zoologisch Museum Amsterdam
postbus 94766
1090 GT Amsterdam
bruyne@science.uva.nl.

Je krijgt dan een handleiding, waarnemingenformulieren en zoekkaarten van land- en zoetwatermollusken thuisgestuurd.

Begeleidingscommissie Atlasproject Nederlandse Mollusken: Adriaan Gmelig Meyling (namens Stichting ANEMOON), Vincent Kalkman (namens EIS-Nederland), Peter Bor (namens Strandwerkgemeenschap), Erik Veldhuis (namens Nederlandse Malacologische Vereniging), Hendrik Wallbrink (namens Regiocoördinatoren ANM).